

Zaklatás

„Ha az egyik tag szenved, valamennyi tag együtt szenved vele” (1Kor 12,26). Erősen visszhangzanak szívemben Szent Pálnak ezek a szavai, amikor ismételten megállapítom, hogy sok kiskorúnak kellett elszenvednie szexuális, hatalommal és mások érzésvilágával való visszaélést, melyeket jelentős számú klerikus és megszentelt személy követett el. Olyan bűncselekményről van szó, amely fájdalmasan mély és legyengítő sebeket okoz mindenekelőtt az áldozatokban, de családtagjaikban és az egész közösségben is, legyen valaki hívő vagy nem hívő. A múltat tekintve kijelenthetjük, hogy sosem lesz elegendő az, amit annak érdekében teszünk, hogy bocsánatot kérjünk és megpróbáljuk jóvátenni az okozott kárt. A jövőre tekintve kijelenthetjük, hogy sosem lesz kevés mindaz, amit egy olyan kultúra kialakításának érdekében teszünk, amely nemcsak azt képes elérni, hogy ilyen helyzetek ne ismétlődjenek meg, hanem azt is, hogy ne legyen lehetőség eltussolásukra és folytatólagos megismétlődésükre. Az áldozatok és családtagjaik fájdalma a mi fájdalmunk is, ezért sürgősen újból ki kell jelentenünk elkötelezettségünket a kiskorúak és a

sebezhető helyzetben lévő felnőttek védelmének biztosítása mellett.

Az utóbbi napokban közzétettek egy jelentést, amely legalább ezer olyan személy tapasztalatát mutatja be, akik papok által elkövetett, szexuális, hatalommal és érzésvilággal való visszaélések áldozatai voltak egy hetven esztendőtt átfgó időszakban. Jóllehet kijelenthető, hogy az esetek túlnyomó része a múltban történt, ugyanakkor az idő előrehaladtával megismertük sok áldozat fájdalmát, és azt látjuk, hogy a sebek sosem gyógyulnak be, és arra köteleznek bennünket, hogy erélyesen elítéljük ezeket a szörnyű bünteteket és minden erőfeszítést megtegyünk a halálkultúra gyökeres kiirtására. A sebek „sosem évülnek el”! Ezeknek az áldozatoknak a fájdalma égbe szálló kiáltás, amely megérinti a lelket, és amelyet hosszú időn át figyelmen kívül hagytak, eltussoltak vagy elhallgattattak. De kiáltásuk erősebb minden intézkedésnél, mely próbálta azt elhallgattatni, vagy olyan döntésekkel próbálta megoldani, amelyek bűnrészességgel növelték a helyzet súlyosságát. Ezt a kiáltást azonban meghallgatta az Úr, és ismételten nyilvánvalóvá tette, hogy kiknek az oldalán akar állni. Mária hálaéneke nem téved, és háttérzeneként hallatszik a történelem folyamán, mert az Úr megemlékezik atyáinknak tett ígéretéről: „Szétszórta a szívükben gőgösöket; a hatalmasokat ledöntötte trónjukról, a megálázottakat viszont felemelte; az éhezőket ellátta javakkal, de üres kézzel küldte el a bővelkedőket” (Lk 1,51–53); és szegyenkezünk, amikor tudatosodik bennünk, hogy életmódunkkal megcáfoltuk és megcáfoljuk azt, amit ajkunkkal kimondunk.

Szégyenkezve és töredelmesen beismerjük, hogy mint egyházi közösség nem tudtunk ott állni, ahol állnunk kellett volna, hogy nem ismertük fel a sok ember életében okozott kár mértékét és súlyosságát, és nem cselekedtünk időben. Elhanyagoltuk és magukra hagytuk a kicsinyeket. Azonosulok Joseph Ratzinger szavaival, aki bíborosként a 2005-ös nagypéntekre írt keresztút szövegében a sok áldozat fájdalmas kiáltásához kapcsolódott, és erélyesen mondta: „Mennyi szenny van az egyházban, és éppen azok között, akiknek a papságban egészen óhozza kellene tartozniuk! Mennyi gőg és önelégültség! A tanítványok árulása, testének megtöretése és vérenek vétele bizonyára a Megváltó legegétőbb fájdalma, amely szívének közepébe talál. Nem tehetünk mást, mint hogy szívünk mélyéből hozzá kiáltunk: *Kyrie, eleison* – Urunk, ments meg minket! (vö. Mt 8,25).”

A történések mértéke és nagysága megköveteli, hogy valamennyien és közösségileg magunkra vállaljuk ezt a tényt. Jóllehet fontos és szükséges minden megtérési folyamatban a történetek tudatosítása, ez önmagában nem elegendő. Ma arra kaptunk felszólítást, hogy mint Isten népe vállaljuk magunkra a testben és lélekben megsérült testvéreink fájdalmát. Ha a múltban a mulasztás válhatott válaszadási formává, ma azt akarjuk, hogy a szolidaritás váljon – a szó legnagyobb követelményeket támasztó és legmélyebb értelmében – a mai és jövőbeli történelmünk alakítási módjává, olyan közegben, amelyben a konfliktusok, a feszültségek és főleg a bármilyen visszaélést elszennvedő áldozatok kinyújtott kézre találnak, mely védelmezi és megszabadítja őket fájdalmuktól. Ez a szolidaritás meg-

kívánja tőlünk, hogy felemeljük szavunkat minden ellen, ami veszélyeztethetné bárki épségét. Ennek a szolidaritásnak a nevében harcolnunk kell a romlottság minden fajtája, különösen a spirituális romlottság ellen, „mert az egyfajta kényelmes és önelégült vakság, amelyben végül minden megengedettnek látszik: a csalás, a rágalom, az önzés és az önösség számos rejtett formája, mert »a sátán is a világgosság angyalának tetteti magát« (2Kor 11,14)”. Szent Pál apostol arra szólít bennünket, hogy szenvedjünk együtt azzal, aki szenved, ami a legjobb ellenszer arra a törekvésre, hogy továbbra is újratermeljük magunk között Káin szavait: „Netán én vagyok az őrzője testvéremnek?” (Ter 4,9).

Ismerem, mekkora erőfeszítést tettek és mekkora munkát végeztek a világ számos részén azoknak a szükséges eszközöknek a biztosítására és azoknak az intézkedéseknek a meghozatalára, amelyek biztonságot nyújtanak a gyermekeknek, a sebezhető felnőtteknek, és védik épségüket; hasonlóképpen ismerem a „zéró toleranciának” és az említett bűncselekmények elkövetői vagy eltussolói elszámoltathatósági módjainak elterjedését. Késlekedtünk ezeknek az oly szükséges rendelkezéseknek és megtorló intézkedéseknek az alkalmazásával, de bizakodom, hogy mind a jelenben, mind a jövőben segítenek majd, hogy nagyobb védelmi kultúrát tudjunk biztosítani.

Ezekhez az erőfeszítésekhez kapcsolódva minden megkeresztelt személynek éreznie kell, hogy részese az egyház és a társadalom átalakításának, amelyre oly nagyon rászorulunk. Ez az átalakító munka egyéni és közösségi megtérést igényel, és segíteni fog bennünket, hogy ugyanabba az irányba tudjunk nézni, amelybe az Úr néz. Szent II. János

Pál így szeretne mondani: „Ha valóban Krisztus szemléléséből indultunk ki, akkor főként azoknak az arcán kell tudnunk felfedezni őt, akikkel ő maga akart azonosulni”. Meg kell tanulnunk arra nézni, amerre az Úr néz, ott állni, ahol az Úr akarja, hogy álljunk, meg kell változtatnunk szívünket az ő jelenlétében. E cél elérésében segítségünkre lesz az ima és a bűnbánat.

Lehetetlen elképzelni megtérést az egyház cselekvési módjában, ha abban nem vesz részt tevékenyen mindenki, aki Isten népéhez tartozik. Mi több: valahányszor megpróbáltuk kiszorítani, elhallgattatni, figyelmen kívül hagyni, elitcsoportokra szűkíteni Isten népét, olyan közösségeket, programokat alkottunk, olyan teológiai döntéseket hoztunk, olyan lelkiségeket és struktúrákat hoztunk létre, amelyek gyökértelenek, emlékezet, arc, test s végeredményben élet nélküliek. Ez világosan megmutatkozik az egyházban gyakorolt tekintély torz felfogásában – igen általános ez számos közösségben, ahol szexuális, hatalommal és érzésvilággal való visszaélések történtek –, ez pedig a klerikalizmus: az a magatartásforma, amely „nemcsak semmibe veszi a keresztények személyiségét, hanem igyekszik csökkenteni és aláértékelní a keresztiségi kegyelmet is, amelyet a Szentlélek a ránk bízott emberek szívébe helyezett”¹. A klerikalizmus, melyet akár maguk a papok, akár a világi hívők mozdítanak elő, szakadást támaszt az egyház testében, amely sok olyan bajt okoz, és segít fenntartani mindazt, ami ellen ma felemeljük szavunkat. A visz-

¹ *Levél Marc Ouellet bíborshoz, a Latin-Amerikáért felelős Pápai Bizottság elnökéhez*, 2016. március 19.

szaelésre nemet mondani azt jelenti, hogy határozottan nemet mondunk a klerikalizmus minden formájára.

Elengedhetetlen, hogy egyházként fájdalommal és szégyenkezve el tudjuk ismerni és el tudjuk ítélni a megszentelt személyek, klerikusok és mindazon további emberek által elkövetett szörnyűségeket, akiknek a legsebezhetőbbek őrzése és megvédése volt a feladatuk. Kérjünk bocsánatot saját bűneinkért és a mások által elkövetett bűnökért. A bűn tudatosítása segít, hogy elismerjük a múltban elkövetett hibákat, bűncselekményeket, az okozott sebet, és lehetővé teszi, hogy a jelenben jobban és elkötelezettebben megnyíljunk az újbóli megtérés útja előtt.

Ugyanakkor a bűnbánat és az ima fogékonyabbá is teszi szemünket és szívünket mások szenvedésére, és segít legyőzni a hataloméhséget és a birtoklási vágyat, melyek sokszor az említett bajok gyökerénél állnak. A bűnt és az ima nyissa meg fülünket a gyermekek, a fiatalok és a fogyatékkal élők csendes fájdalmára! Olyan bűntre van szükségünk, amely felkelti bennünk az igazságosság utáni éhséget és szomjúságot, továbbá segít, hogy az igazság útján járjunk, és az igazságszolgáltatás szükséges eszközeit is igénybe vegyük. Olyan bűntre van szükségünk, amely felráz bennünket, és segít, hogy elköteleződjünk igazságban és szeretetben minden jóakarátú emberrel és általában a társadalommal amellet, hogy harcolni fogunk a szexuális, hatalommal és érzésvilággal való mindenfajta visszaélés ellen.

Ily módon ki tudjuk nyilvánítani azt a hivatást, amelyre mindannyian meghívást kaptunk, hogy tudniillik „az Isten-

nel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberi nem egységének jele és eszköze” legyünk.

A Szentlélek adja meg nekünk a megtérés kegyelmét és a belső kenetet, hogy ezeket a visszaélési bűncselekményeket látva ki tudjuk fejezni bűnbánatunkat és a bátor harc melletti döntésünket!

(Tőzsér Endre SP fordítása)

Forrás:

„A sebek sosem évülnek el.” *Levél Isten népéhez*, 2018. augusztus 20.

